

III. Gerichtsmen-Richter **Johan van den Have** (1357-1418)

Zoon van Arnt **U** geb. te Goch? Circa 1357, Richter-Gerichtsmen van 1390-1400, ovl. (minstens 61 jaar oud) na 1418, tr. te Goch? circa 1390, (RK) met **N. N.**, geb. te Goch? circa 1360, huisvrouw, ovl. (minstens 34 jaar oud) te Goch? na 1394.

Johan wordt op 16 mrt. 1390, dus rond z'n 33ste genoemd als heemraad en tussen 1390 en 1400 wordt er regelmatig over ene Johan van den Have als richter-gerichtsmen tussen Maas en Waal (Afferden) gesproken.

In **1401** is Johan van den Have borg voor Kleef en borg voor Gelre. Of de Johan die in 1413 genoemd wordt als *knape in de Betuwe* dezelfde is als deze, valt te betwijfelen, want dan is "onze" Johan inmiddels 56 jaar.

Reinoud III, de dikke.

Rond de geboorte van deze Johan van den Have is de oudste zoon van Hertog Reinoud II zijn vader inmiddels opgevolgd. Hij staat te boek als Reinoud III, de Dikke (1333-1371) en was gehuwd met Maria van

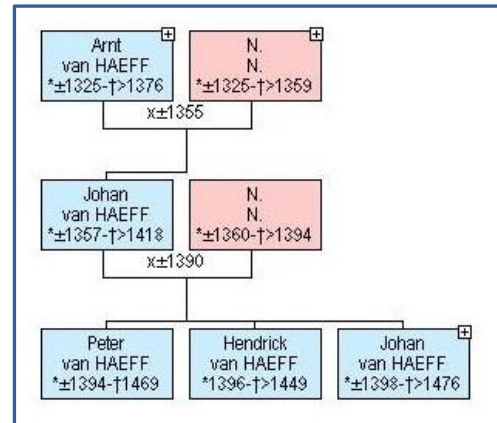
Brabant. Meningsverschillen over de nalatenschap met zijn jongere broer Eduard zorgen echter voor een permanente strijd tussen deze twee edelen en de stad heeft daar behoorlijk van te lijden. De twee kampen worden gesteund door twee adellijke families t.w. de van Heekeren (die de kant van Reinoud hebben gekozen) en de van Bronkhorsten die aan de zijde van Eduard strijden en Goch als uitvalsbasis gebruiken voor hun rooftochten.

In 1353 komt er een schikking tussen beide broers en de stad Goch wordt bevolen om Eduard te huldigen en hem als Heer te erkennen. Maar in 1355 liggen beide broers al weer met elkaar in de clinch en is het bestand al weer veelvuldig geschonden. Uiteindelijk worden ze door een landraad terechtgewezen en gesommeerd hun vijandelijkheden te staken. Eduard krijgt een rol als Landvoogd toebedeeld en Reinoud blijft de Hertogelijke titel voeren.

Toch wordt Reinoud in mei 1361 gevangen gezet. In 1371, als zijn broer Hertog Eduard bij Baesweiler om het leven is gekomen tijdens een veldslag tegen Brabant, neemt hij na tien jaar gevangenschap het bewind weer over. Zijn roem is echter slechts van korte duur, want in december 1371 overlijdt hij.

Bij gebrek aan mannelijke nakomelingen, ontstaat er na de dood van Hertog Reinoud III (december 1371), strijd tussen de erfgenamen van zijn twee halfzusters. Opnieuw laait de strijd tussen de families van Heekeren en Bronkhorst op. Deze tweede erfopvolgingsoorlog duurt maar liefst tot 1379.

Gedurende deze periode wordt er voortdurend door de landsheer een beroep gedaan op de stadskas van Goch. We spraken hier reeds eerder over. In ruil hiervoor verkrijgt de stad allerlei privileges of worden deze weer vernieuwd. De stad Goch huldigt in 1423 zijn nieuwe Hertog Arnold van Geldern in.

In **1429** wordt ene Johan Haeff ingeschreven als poorter van de stad Kalkar. Of het hier onderhavige Johan betreft is niet duidelijk.

In **1430** betalen de bierbrouwers van Goch, waaronder waarschijnlijk ook al de van Haaff en gezamenlijk 150 Mark om het water van de rivier de Niers, dat gebruikt wordt om bier te brouwen, schoon te houden. Door welke maatregelen ze het water zuiver hielden wordt helaas niet vermeld, maar men kan zich wel ongeveer voorstellen wat er dagelijks allemaal in de rivier geloosd werd.

In **1437** mislukt de oogst in deze streken volledig door droogte en lijdt de bevolking ten gevolge daarvan honger.

Uit het huwelijk van Johannes worden mogelijk 3 kinderen geboren die chronologisch uitstekend in het beeld passen:

1. **Petrus (Peter) van Haeffs**, geb. te Goch? circa 1394, RK, schepen te Geldern of Straelen, ovl. (ongeveer 75 jaar oud) te Goch? in of voor 1469.
In een overzicht van morgengaven uit Nijmegen, komt in 1461 Peter van Have voor samen met zijn vrouw **Aleijdis N**. Het zou hier best eens om dezelfde Peter kunnen gaan. In 1469 wordt te Goch gesproken van de weduwe van Haeffs. Voor zover bekend kan dit eigenlijk alleen maar betrekking hebben op deze Petrus die dan voor 1469 moet zijn overleden.
2. **Hendrick van den Have**, geb. en RK ged. te Goch? circa 1396, gerichtsmann/richter van 1436-1449, ovl. (minstens 53 jaar oud) na 1449. In de jaren 1436, 1442, 1445, 1446 en 1449 is er sprake van Henrick van Have, Richter tussen Maas en Waal.
1407 november 11 (*op sunte Mertens daghe des bisscops*) Schepenen van Oeffelt oorkonden dat Henrick van den Have en zijn vrouw Mechteld overgedragen hebben aan klooster van Sint Agatha in Cuyck een hooibeemd naast Willem van Doernen, behoudens 4 malder gerst min 1 vat per jaar.
1441 de 17e december Schepenen in Grave oorkonden, dat voor hen overgedragen werd, door Hendrick van Have, voor Wouter van Wamel: een perceel land in de Mars bij Grave
1449 In het Archief van de Kruisheren van St. Agatha, zijn stukken uit 1449 aangetroffen betreffende kerk en erediens. Hieronder een eigendomsbewijs van een hooibeemd bij de Meerraet, afkomstig van Henric van den Have. Ook hier weer de vraag, betreft het dezelfde Hendrick of..... chronologisch past het prima.

In het jaar 1406 wordt het Augustijner klooster Gaesdonck ingewijd door de Keulse Wjbbisschop Conrad von Venecomponne. Vanaf dit moment gaat het klooster een rol spelen in deze regio. (Archief bezoeken)

In de stad diende elke mannelijke burger wacht te lopen. Er moest geholpen worden met het uitbaggeren van de stadsgracht en gedurende de wintermaanden moest deze worden vrijhouden van ijs. Hiertoe werden "bijtmeesters" aangesteld. Verder moesten de stegen en straten 's winters (met zand) worden onderhouden en diende men arbeid te leveren aan het onderhoud en de aanleg van dammen en dijken. Je moest er wat voor over hebben om binnen de veilige stadsmuren te willen wonen.

3. **Johan van den Have**, geb. te Goch? circa 1398 en ovl. (minstens 78 jaar oud) te Goch? na 1476, [volgt IV](#)